

„OBČAN: ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU“

Bezpečnostní konference v Plzni 2025

Čtyři scénáře možného vývoje války na Ukrajině v roce 2025

Kateřina Kovács
24. 2. 2025

Zdroj: <https://www.brookings.edu/articles/the-russia-ukraine-war-may-be-bad-news-for-nuclear-nonproliferation/>

Klíčové informace:

- 1. Zdá se, že zmrazení konfliktu může být reálná možnost, pokud při tlaku na rychlé ukončení války nebudou jasně stanovena dlouhodobá řešení a pokud USA a Rusko dospěje k dohodě bez silnější evropské účasti.**
- 2. Evropské státy by měly převzít odpovědnost jak za pomoc Ukrajině, tak za vlastní bezpečnost.**
- 3. Čína a Rusko by mohly vytvořit alianci proti západu, a to zejména proti NATO.**

„OBČAN: ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU“

Bezpečnostní konference v Plzni 2025

Válka na Ukrajině vstoupila do dalšího roku a nyní se nachází na křižovatce, kdy se vývoj může začít ubírat několika směry. Unavená a vyčerpaná Ukrajina začíná čelit nejisté podpoře Západu a Rusko využívá každé příležitosti k posílení své pozice. Jakou roli sehraje USA pod vedením Donalda Trumpa? Bude Evropa schopna převzít větší odpovědnost? Eskaluje konflikt do nebezpečnějších rozměrů nebo bude zmrazen? Tento článek se zaměřuje na čtyři klíčové scénáře, které by v roce 2025 mohly rozhodnout o budoucnosti nejen Ukrajiny, ale i celého mezinárodního uspořádání.

Zmrazení konfliktu

Tento scénář přichází v úvahu v případě, kdy podpora Ukrajiny ze strany USA a EU začne slábnout. Mezi členskými státy Evropské unie by se začaly projevovat rostoucí rozdíly v přístupu k podpoře Kyjeva, přičemž některé [státy](#) (například Maďarsko, či některé jižní státy jako Itálie či Řecko) by se přiklonily k pragmatickému přístupu, který by zahrnoval obnovení dialogu s Ruskem. Zatímco východní a severské státy Evropské unie by prosazovaly pokračování vojenské a finanční pomoci. Například v květnu minulého roku Švédsko [oznámilo](#) svůj dosud největší balíček vojenské pomoci Ukrajině. Polský ministr zahraničí uzavřel s Ukrajinou na konci předešlého roku dohodu o finančním příspěvku na podporu projektu, který se zabývá oblastmi zasaženými nášlapnými [minami](#). Je tedy pravděpodobné, že tyto země EU budou nadále prokazovat silnou vůli pokračovat v podpoře Ukrajiny. Naopak americký prezident Donald Trump by mohl upřednostnit domácí ekonomický růst nebo například geoeconomickou rivalitu s Čínou, než aby nadále financoval a vojensky podporoval Ukrajinu. V důsledku tohoto by klesly dodávky zbraní, vojenské techniky a munice, což by samozřejmě oslabilo schopnost ukrajinské armády v boji. Mohlo by se zdát, že taková situace by [představovala](#) pro Rusko šanci získat území. Ovšem ruská frontová linie by byla následně destabilizována z několika možných důvodů, což zastaví nebo zpomalí jeho

„OBČAN: ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU“

Bezpečnostní konference v Plzni 2025

ofenzivu. Destabilizace může nastat v případě ekonomické únavy související mimo jiné s neunesením tlaku mezinárodních sankcí nebo vyčerpání ruských lidských zdrojů. Rusko i Ukrajina by tak dospěly k závěru, že válku nemohou vyhrát. Ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj na nedávném setkání v Mnichově [varoval](#), že pokud USA sníží vojenskou podporu, musí Evropa převzít veškerou odpovědnost, a dokonce navrhuje vytvoření evropské armády, díky které by byla zajištěna bezpečnost bez závislosti na USA.

Vojenský konflikt by se tedy zastavil, ale s největší pravděpodobností by se přenesl do kybernetické oblasti, kde by docházelo k útokům, sloužícím k [destabilizaci](#) prostřednictvím dezinformací, a to nejen mezi hranicemi Ukrajiny. Částečně by útoky mohly mířit i do afrických zemí s cílem vyvolat nové konflikty.

V případě tohoto scénáře by musely ukrajinské výdaje na obranu zůstat na vysoké úrovni, aby byla země připravena na možný návrat bojů. Jak již bylo zmíněno, v rámci Západu a států Evropské unie mohou začít vznikat neshody ohledně přístupu k Rusku, jelikož některé státy budou preferovat politiku [zadržování](#), zatímco jiné zvolí obnovení diplomatických vztahů a deeskalaci napětí.

Tento vývoj by znamenal nevyřešený konflikt. Došlo by sice k příměří, ale bez trvalého a dlouhodobého míru, což by i nadále ohrožovalo bezpečnost v regionu. Ukrajina zůstane v nejistotě ohledně budoucnosti a svého postavení v mezinárodním systému. Zdá se, že zmrazení konfliktu je reálnou možností, pokud bude tlak na rychlé ukončení války, aniž by byla předem jasně stanovena dlouhodobá řešení a pokud USA a Rusko dospěje k [dohodě](#) bez silné evropské účasti.

„OBČAN: ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU“

Bezpečnostní konference v Plzni 2025

Eskalace konfliktu

Válka na Ukrajině se může rozšířit několika způsoby. Použití jaderných zbraní představuje specifickou hrozbu, avšak není jediným scénářem, jak by mohl konflikt eskalovat. Klíčovým problémem zůstává absence jasně daných podmínek pro dosažení mírové dohody. Je důležité co nejdříve nalézt řešení a zabránit [rozšíření](#) konfliktů nejen geograficky, ale také technologicky či informačně. Vysoká zůstává také pravděpodobnost neúmyslné jaderné katastrofy v důsledku útoků na jaderná zařízení. Opakované odstřelování Záporožské jaderné elektrárny ukazuje, že kritická infrastruktura je velmi zranitelná ve válečné zóně.

I přes pokračující podporu Ukrajiny se konflikt stále neblíží ke svému konci. V případě, že by byla Ukrajina schopna vyhnat ruské jednotky z Donbasu a rozhodla se pokračovat v ofenzivě směrem na Krym, bude Rusko nejspíše nuceno reagovat eskalací a hrozilo by, že se do války zapojí [protiofenzívou](#) Bělorusko. Prezident Zelenskyj na Mnichovské bezpečnostní konferenci varoval, že podle ukrajinských zpravodajských [informací](#) se Rusko chystá v létě poslat vojáky do Běloruska, přičemž není jasné, zda by měli být vojáci nasazeni přímo proti Ukrajině, ale jejich přítomnost by byla pro Ukrajinu zneklidňující a mohla by znamenat otevření další fronty a severní ukrajinská hranice by tak zatížila ukrajinské ozbrojené síly. Eskalace by se nemusela týkat pouze Běloruska, ale také například Podněstří a dalších zemí v regionu jako je Írán nebo Arménie. Pokud by se Rusko dostalo pod extrémní tlak například v důsledku ukrajinských vojenských úspěchů, mohlo by se uchýlit k použití jaderných zbraní na západní Ukrajinu. V takovém případě by NATO [aktivovalo](#) článek 5 Severoatlantické smlouvy, především pokud by jaderný spad zasáhl členské země NATO.

„OBČAN: ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU“

Bezpečnostní konference v Plzni 2025

Pravděpodobnost jaderné eskalace nelze odhadnout, ale jeden z nejdiskutovanějších scénářů počítá s možností, že Rusko odpálí taktickou jadernou zbraň, s cílem donutit Ukrajinu nejen ukončit boje, ale také souhlasit s odstoupením z Krymu a čtyř ukrajinských provincií, které Rusko v současnosti okupuje. Prezident Putin od začátku války naznačoval, že použití jaderné [zbraně](#) je reálná možnost, a tak je důležité, aby vedoucí představitelé NATO věnovali dostatečnou pozornost souvislostem a nepřehlédli žádný signál.

Jakékoliv prodlužování války znamená zvyšující se riziko nekontrolovatelné eskalace. Budoucí vývoj bude záviset nejen na dynamice konfliktu, ale také na efektivitě vyjednávání a ochotě obou stran přijmout kompromisní řešení, které by zabránilo zhoršení situace.

Prezident Donald Trump a vývoj války na Ukrajině

Dynamika mezinárodní politiky, včetně přístupu k válce na Ukrajině, se po zvolení Donalda Trumpa výrazně změnila. Trump, na rozdíl od svého předchůdce Joea Bidena, klade důraz nejen na rychlé ukončení konfliktu, ale také na snížení americké angažovanosti. Již během své volební kampaně kritizoval množství vojenské a finanční podpory, která od USA proudila na Ukrajinu a neustále sliboval ukončení války do 24 hodin v případě svého zvolení. Zároveň zdůrazňoval, že evropské státy, a to zejména členové NATO, by měly převzít odpovědnost jak za pomoc Ukrajině, tak za vlastní bezpečnost. Donald Trump jako jeden ze svých prvních prezidentských činů plošně [zmrazil](#) v druhé polovině ledna na 90 dní veškerou zahraniční pomoc. Ovšem dodávky zbraní a financí nemusely být nutně zastaveny, pokud spadaly pod program s alokovanými prostředky.

Od Mnichovské bezpečnostní konference, kde byla válka na Ukrajině jedna z hlavních diskusí, nabral vývoj války výrazně turbulentnější směr. Ukrajinský

„OBČAN: ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU“

Bezpečnostní konference v Plzni 2025

prezident dal důrazně najevo nespokojenost s tím, že byla Ukrajina vyloučena z přímých jednání mezi USA a Ruskem. Trump sice naznačil, že bude Zelenskyj součástí rozhovorů s Ruskem, avšak nespecifikoval, kdy a v jaké roli. To by mohlo vést k tomu, že prezident Zelenskyj odsoudí mírový proces, pokud jeho země nebude součástí a nebude respektovat žádnou dohodu, která nebude garantovat bezpečnost a územní integritu. To vše by mohlo vést k snaze Kyjeva mobilizovat další mezinárodní podporu od Velké Británie, nebo baltských států. Tyto země však nemají kapacity plně nahradit americkou pomoc, a tak by se Zelenskyj nejspíše snažil vyvolat diplomatický tlak na USA, aby byla Ukrajina zahrnuta zpět do procesu.

Zdroj: <https://abcnews.go.com/Politics/vance-zelenskyy-meet-ending-russia-ukraine-war-administration/story?id=118832851>

Americký viceprezident JD Vance na konferenci Rusku otevřeně pohrozil sankcemi, pokud Moskva neustoupí a ani nepřistoupí na mírová jednání, která jsou podmíněná zachováním nezávislosti Ukrajiny. Naznačil dokonce možnost přímé vojenské intervence. Takové chování by mohl Kreml vyhodnotit jako

„OBČAN: ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU“

Bezpečnostní konference v Plzni 2025

eskalační krok a odpovědět zesílenými útoky na Ukrajině, aby si navrátil nebo vytvořil silnější pozici pro jednání. Tyto události vyvrcholily na konferenci v Bílém domě, na níž Trump otevřeně obvinil Ukrajinu z rozpoutání války s Ruskem a [naznačil](#), že by Kyjev měl uspořádat nové volby, jelikož prezident Zelenskyj je dle Trumpa hrubě nekompetentní. Trumpovy výroky by mohly ovlivnit diplomatické vztahy mezi Ukrajinou a Spojenými státy. Kyjev, usilující o vojenskou a finanční podporu, by se tedy ocitl v nelehké situaci při řešení zhoršujících se vztahů se svým klíčovým spojencem. Trumpova slova by Kreml mohl prezentovat jako potvrzení svých vlastních narativů a mobilizovat veřejnou podporu v zahraničí i doma a tím zvýšit tlak na Ukrajinu. Na druhé straně evropské státy budou nejspíš nucené přijmout větší díl odpovědnosti za podporu Ukrajiny, což koresponduje s nedávným Trumpovým prohlášením, že [členství](#) Ukrajiny v NATO není praktické. Navíc je velice pravděpodobné, že administrativa Donalda Trumpa bude tlačit na Ukrajinu k přijetí mírové dohody za podmínek, které budou výhodné pro Rusko, což bude z pohledu Ukrajiny vnímáno jako „[vynucený](#) mír“.

Druhá studená válka

Dle tohoto scénáře by byla podpora Evropské unie či USA natolik dostatečná, aby byly ukrajinské síly schopny zahnat Rusko zpět do oblastí Donbasu dobytých v roce 2014. Návrat celého území pod její kontrolu by ovšem zůstal nedosažitelný. Rusko by tedy upevnilo své pozice v okupovaných částech Donbasu a na Krymu. Vytvořila by se tak frontová linie, která by sloužila jako [moderní](#) verze železné opony, kterou si lze představit spíše jako systém kybernetických, informačních a ekonomických bariér než jako fyzickou hranici. Rusko by pokračovalo ve válce hybridními formami jako jsou například kybernetické útoky a zároveň by mohlo usilovat o vymazání ukrajinské identity a historie. Učinilo tak například minulý rok v Ruskem anektovaném městě

„OBČAN: ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU“

Bezpečnostní konference v Plzni 2025

Luhansko na východě Ukrajiny, kde ruské úřady [odstranily](#) pomník obětem hladomoru.

Západní sankce by v tomto scénáři zůstaly [platné](#) a Rusko by se tak čím dál více orientovalo na Čínu, což by znamenalo, že vzájemná závislost mezi Čínou a Ruskem by se prohlubovala a tyto země by byly považovány za aktéry konkurenčního světového uspořádání. Spojenectví mezi těmito dvěma zeměmi je posilováno společným zájmem o vojenskou, technologickou a ekonomickou spolupráci, a to zejména v reakci na západní sankce. Čína a Rusko provádí časté společné vojenské cvičení, což naznačuje, že jejich cílem by mohlo být vytvoření aliance proti Západu, zejména proti NATO. Jejich vztah ale není rovný a nese v sobě určité [napětí](#), jelikož Čína má ekonomickou a technologickou převahu a je opatrná, aby neztratila vztahy se západními obchodními partnery. Na druhé straně Evropská unie by se mohla sladit s geopolitickým [pohledem](#) Spojených států, což by znamenalo omezení obchodu a investic vůči Číně nebo omezení čínských technologií v Evropě. Takové rozdělení světa na dva dominantní tábory by mělo blízko ke studené válce.